



Regionalna konferencija, Žabljak 3-5. jun 2026. godine

čist vazduh 



Građanski monitoring kvaliteta vazduha
**April bez dana sa prekoračenjima
dnevni srednjih vrijednosti PM10**

NAŠ GRAD, NAŠ
odraz

Realizovana zajednička akcija
ukljanjanja otpada sa poteza od Carevog
mosta do Manastira Ostrog



U Tuzima o buci,
otpadu,
predloženim
NATURA 2000
područjima

EUROSKOP

Usvojeni Zakon o izmjenama i
dopunama Zakona o klimatskim
promjenama i Zakon o izmjeni Zakona o
procjeni uticaja na životnu sredinu

Prijatelj broja



AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

Sadržaj |

EKOSKOP: Građanski monitoring kvaliteta vazduha za april 2026	2
U okviru kampanje „Naš Grad, Naš Od(b)raz” realizovana zajednička akcija ukljanjanja otpada od Carevog mosta do Manastira Ostrog	3
Arhus karavan nastavio sa aktivnostima U Tuzima o buci, otpadu, predloženim NATURA 2000 područjima	4
EUROSKOP: Usvojeni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o klimatskim promjenama i Zakon o izmjeni Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu	5
Predstavnici projektoog tima iz Nikšića boravili u Parizu na zajedničkom sastanku partnera URBACT Pioneer Accelerator projekta	6
Distopija utopije – Piše: Aleksandar Perović ..	7
AKTUELNOSTI	10

IMPRESSUM

Elektronski bilten „Ekolog”
ISSN 1800-7031

Osnivač i izdavač:
Ekološki pokret „Ozon

Glavni i odgovorni urednik:
Aleksandar Perović

Redakcija;
Dr Nikola Perović, mr Radoš Đurović

Distribucija:
Besplatna, elektronskom poštom

Tiraž:
Neograničen

Adresa redakcije:
Serdara Jola Piletića bb. 81 400 Nikšić
☎ 040 206 564 ✉ office@ozon.org.me

www.ozon.org.me



✖ ozonmne | 📷 ozonmne

Riječ urednika |

Piše: Aleksandar Perović

I maj je bio pun dešavanja u našem Ozonu. Krenulo je sa Parizom, gdje smo bili na partnerskom sastanku projekta URBACT Pioneer Accelerator-a, u kome je Opština Nikšić jedan od partnera. Projektni tim Nikšića predstavio je svoje aktivnosti i bilo je lijepo učestvovati u zelenoj priči vezanoj za unapređenje urbane prirode. Velika akcija čišćenja od Carevog mosta do Manastira Ostroga u susret Danu Svetog Vasilija Ostroškog i Danu Evrope pokazala je potencijale kampanje „Naš Grad, Naš Od(b)raz” u punom sjaju, što daje motiv za predstojeće aktivnosti.

Arhus karavan je boravio u Tuzima, čime smo nastavili aktivnosti promocije prava na učešće u procesu donošenja odluka koje se tiču životne sredine i razgovarali sa prisutnima o aktuelnim temama.

Na poziv Delegacije EU i Komunalnog Nikšić učestvovali smo i u akciji sređivanja lokacija pored puta Nikšić - Podgorica, u okviru kampanje Čuvaj.me, gdje je postavljen i odgovarajući mobilijar.

Mjesec se završio dvodnevnom partnerskim sastankom projekta Reind – BBG , gdje je „Ozon” pridruženi partner Opštini Nikšić i EPCG, a fokus je na ponovnom korišćenju napuštenih industrijskih prostora za projekte od kojih će lokalna zajednica imati koristi. Uživajte u čitanju Ekologa. ☺



Građanski monitoring kvaliteta vazduha

April bez dana sa prekoračenjima dnevnih srednjih vrijednosti PM10

Ekološki pokret „Ozon” je u okviru građanskog monitoringa kvaliteta vazduha, na osnovu izvještaja Centra za ekotoksikološka ispitivanja, koji se dobijaju sa Državne mreže za praćenje kvaliteta vazduha, kojom upravlja Agencija za zaštitu životne sredine, pripremio pregled stanja za mjesec april 2026. godine.



Tokom aprila kvalitet vazduha je bio veoma dobar na svim mjernim mjestima. Svi praćeni parametri bili su u okviru propisanih standarda kvaliteta vazduha, osim benzo(a)pirena u uzorcima PM10 četica u Sjevernoj zoni kvaliteta vazduha.

U prva četiri mjeseca tekuće godine u Pljevljima je registrovano 45 dana sa prekoračenjima granične vrijednosti srednje dnevne koncentracije za PM10, u Bijelom Polju 39, u Podgorici na Zabjelu 25 a u Bloku V 16, dok je u Nikšiću bilo 14 takvih dana.

U Pljevljima i Bijelom Polju već je premašen broj od 35 dana sa prekoračenjima granične vrijednosti srednje dnevne koncentracije za PM10, koji je na godišnjem nivou postavljen kao granični.

Izvještaj za april mjesec koji je pripremio Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica možete preuzeti sa linka: <https://epa.org.me/wp-content/uploads/2026/05/April-2026.pdf>



U okviru kampanje „Naš Grad, Naš Od(b)raz” realizovana zajednička akcija uklonjanja otpada sa poteza od Carevog mosta do Manastira Ostrog

U petak 10. maja tekuće godine, realizovana je velika akcija uklonjanja otpada sa poteza od Carevog mosta do Manastira Ostrog, kuda u prvoj polovini maja prolazi veliki broj hodočasnika u susret obilježavanju Slave Nikšića Svetog Vasilija Ostroškog.

Sem predstavnika potpisnika Memoranduma o saradnji Opštine Nikšić, Turističke organizacije Nikšić, Komunalnog Nikšić, Elektroprivrede Crne Gore, Kancelarije Nikšić Evropska prestonica kulture 2030 i Ekološkog pokreta „Ozon“, akciji su se pridružili i Pravoslavna Mitropolija Crnogorsko Primorska, Eparhija Budimljansko Nikšićka, Opština Danilovgrad, Komunalno Danilovgrad, Uprava za vode i tim kampanje „Čuvaj da te čuva“.

Komunalno Nikšić d.o.o sem zaposlenih na terenu i mehanizacije, uključilo je u akciju i zaposlene iz upravne zgrade, na čelu sa Izvršnim direktorom Nemanjom Vukovićem, što akciji dalo posebnu vrijednost u kontekstu timskog rada i suštinske podrške ovog preduzeća kampanji.

Sem uklonjanja raznih vrsta otpada, uređene su i zelene zone pokraj puta, a postavljene su i posude za otpad na pet lokacija.

Nakon završetka akcija učesnici su posjetili Gornji Manastir Ostrog.

NAŠI PRIJATELJI:



niksic.travel



komunalnoniksic.me



rtnk.me



Arhus karavan nastavio sa aktivnostima

U Tuzima o buci, otpadu, predloženim NATURA 2000 područjima

U utorak, 19. maja 2026. godine, u sali Skupštine opštine Tuzi održan je novi susret sa građanima, lokalnom upravom i svim zainteresovanim stranama, sa ciljem otvorenog razgovora o važnim pitanjima iz oblasti zaštite životne sredine.



Tokom događaja bilo je riječi o zaštiti od buke i akustičnim zonama na teritoriji Opštine Tuzi, upravljanju otpadom, zaštiti prirode, kao i pravima građana kada su u pitanju dostupnost informacija i učešće u donošenju odluka.

Predstavnici organizatora i Opštine Tuzi odgovarali su na pitanja zainteresovanih građana, dok je kompanija „Lučka Olive“ predstavila pozitivne i održive ekološke prakse iz lokalne zajednice.

Misija ARHUS KARAVANA je izgradnja društva u kojem građani imaju znanje, pravo i mogućnost da aktivno učestvuju u zaštiti životne sredine i kreiranju održive budućnosti

Arhus karavan realizuju Agencija za zaštitu životne sredine, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ekološki pokret „Ozon“ i Deponija d.o.o. Podgorica, uz podršku Eko fonda.

1 5 godina Arhus centara Podgorica i Nikšić

 arhus-centri.me

EUROSKOP

Usvojeni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o klimatskim promjenama i Zakon o izmjeni Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu

Skupština Crne Gore usvojila je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o klimatskim promjenama i Zakon o izmjeni Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, čime je napravljen značajan korak ka unapređenju normativnog okvira, usklađivanju sa evropskim propisima i obezbjeđivanju održivog razvoja infrastrukturnih sistema od strateškog značaja za Crnu Goru.

Vlada Crne Gore je, na predlog Ministra ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Damjana Čulafića, utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini.

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 19. maja usvojila Funkcionalnu analizu kadrovskih kapaciteta za implementaciju Poglavlja 27, obavezujući dokument iz mjerila 8 ovog pregovaračkog poglavlja.

Izvor: Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera

(Euroskop je servis Ekološkog pokreta „Ozon” za građanski monitoring procesa Evropskih integracija.)

EKOLOŠKI KALENDAR

2. maj	Svjetski dan delfina
3. maj .	Svjetski dan Sunca
4. maj	Međunarodni dan ptica
15. maj	Međunarodni dan akcije za klimu
20. maj	Međunarodni dan zdravih gradova
22. maj	Svjetski dan zaštite biodiverziteta
24. maj	Evropski dan parkova
30. maj	Svjetski dan vidre

Predstavnici projektnog tima iz Nikšića boravili u Parizu na zajedničkom sastanku partnera URBACT Pioneer Accelerator projekta

Predstavnici projektnog tima iz Nikšića boravili su od 10. do 15. maja u Parizu i Strazburu, u Francuskoj, u okviru međunarodnog programa URBACT Pioneer Accelerator, kroz „Urban Nature“ klaster posvećen održivom urbanom razvoju, unapređenju javnih prostora i rješenjima zasnovanim na prirodi.

Projektni tim iz Nikšića činili su Igor Vojinović ispred Opštine Nikšić, Aleksandar Perović iz Ekološkog pokreta „Ozon“ i Miloš Džikić iz Elektroprivrede Crne Gore, dok su uz Nikšić u programu učestvovali i gradovi Tivat i Herceg Novi iz Crne Gore, kao i još 24 grada iz Albanije, Makedonije, Srbije i Bosne i Hercegovine.

Tokom boravka u Parizu održan je drugi „Milestone“ događaj, posvećen razvoju i implementaciji lokalnih akcionih planova, razmjeni iskustava i jačanju kapaciteta gradova za sprovođenje održivih urbanih politika.

Agenda je obuhvatila radionice o implementaciji projekata, razmjenu primjera dobre prakse, kao i radionice iz oblasti komunikacije i prezentacije održivih rješenja.



U okviru „Urban Nature“ tematske posjete, učesnici su boravili i u Strazburu, jednom od vodećih evropskih gradova u oblasti integrisanog održivog urbanog razvoja, gdje su imali priliku da se upoznaju sa konkretnim primjerima urbane regeneracije, ozelenjavanja gradskih površina, prilagođavanja klimatskim promjenama i uključivanja građana u razvoj zelenih politika.

Poseban fokus bio je na konceptima „nature-based solutions“ rješenjima zasnovanim na prirodi, povećanju biodiverziteta u urbanim sredinama, transformaciji mikro lokacija u uređene zelene prostore, unapređenju javnih površina i razvoju gradova otpornijih na klimatske izazove.

STAV**Distopija utopije: Ekološka Crna Gora između ideala i stvarnosti****Piše: Aleksandar Perović**

*„O nisu krivci primitivci što su pokupili mast
Korov nikne gde god stigne. Ma svaka njima čast.
Krivci smo mi. Otkud svi ti paraziti što su nam zagustili?
Nemoj stari moj, krivi smo mi što smo ih pustili...”*

Dorđe Balašević

Crna Gora je te 2006. godine dobila priliku da samostalno preuzme odgovornost za ostvarivanje do tada deklarativne, a od usvajanja Ustava, ustavne odrednice ekološke države. Zatvorio se prostor za prebacivanje odgovornosti na savezne institucije, a otvorila se prilika za vizionarski održivi razvoj sa ciljem poboljšanja kvaliteta životne sredine i života uopšte.

Za ekološku državu i ta 2006. godina je bila jubilarna, 15 godina od usvajanja Žabljačke deklaracije koju su poslanici Skupštine Republike Crne Gore izglasali na sjednici na otvorenom. Na čistom vazduhu to je sigurno, da ne ulazim ovog puta u čistoću namjere i vizije.

Ta ideja podrazumijevala je sklad između čovjeka i okoline, održivo korišćenje resursa i odgovornost prema budućim generacijama. Međutim, dvije decenije kasnije, postavlja se pitanje: da li je ta vizija ostala samo ideal ili se pretvorila u svoju suprotnost – distopiju?

Utopijska slika Crne Gore zasniva se na njenim izuzetnim prirodnim bogatstvima. Planinski masivi, bistrice rijeke, nacionalni parkovi i jedinstvena obala Jadranskog mora čine je jednim od najljepših prostora u Evropi. Takva priroda nije samo estetska vrijednost, već i potencijal

za razvoj održivog turizma i zdrave ekonomije. Ideja ekološke države trebalo je da obezbijedi balans između razvoja i očuvanja, gdje bi priroda bila zaštićena, a društvo prosperitetno.

Ipak, stvarnost često pokazuje drugačiju sliku. Umjesto harmonije, sve su izraženiji konflikti između ekonomskih interesa i zaštite životne sredine. Nekontrolisana urbanizacija, posebno na primorju, dovela je do betonizacije prostora i gubitka autentičnog pejzaža. Rijeke, koje su nekada bile simbol čistoće, danas su suočene sa zagađenjem i nelegalnom eksploatacijom resursa. Problem otpada i nedovoljno razvijen sistem reciklaže dodatno ugrožavaju životnu sredinu.

Jedan od najočiglednijih primjera distopije jeste razvoj energetske projekata koji često zanemaruju ekološke standarde. Male hidroelektrane, iako predstavljene kao „zelena energija“, u mnogim slučajevima narušavaju riječne ekosisteme i ugrožavaju biodiverzitet. Time se pokazuje paradoks: projekti koji bi trebalo da doprinose zaštiti prirode zapravo postaju njen neprijatelj. Naravno neprijatelj je imao podršku saradnika okupatora, jer okupacija rijeka zapravo je pravi izraz za ono što se dešavalo.

Turizam, kao jedna od ključnih privrednih grana, takođe ima dvostruku ulogu. S jedne strane, donosi ekonomski razvoj, a s druge strane vrši ogroman pritisak na prirodne resurse, posebno tokom ljetnje sezone. Prekomjerna izgradnja i povećanje broja turista bez adekvatne infrastrukture dovode do zagađenja, gužvi i degradacije prostora. Ekoturizam je nažalost pao u drugi plan, na dno iz koga ga je potrebno izvaditi.

Distopija ekološke Crne Gore ne znači da je utopija potpuno izgubljena, već da je ozbiljno ugrožena. Ona ukazuje na raskorak između deklarativnih ciljeva i stvarnih postupaka. Međutim, upravo ta distopija može biti podsticaj za promjene. Rješenja postoje: jačanje zakonskih regulativa, stroža kontrola njihove primjene, ulaganje u ekološku edukaciju i razvoj održivih modela turizma i energetike.

Proces evropskih integracija usmjeren je na unapređenje zakonskog okvira, ali to je jedino vidljivo ukoliko ne ostane „mrtvo slovo na papiru“. Poslednje dvije godine Poglavlje 27 je često tema u javnosti, a način na koji se ovo najkompleksnije i najskuplje poglavlje tretira, nažalost ne motiviše dovoljno građane da daju podršku.

I ova jubilara 2026. godina i 20 godina nezavisnosti, nosi još jedan važan datum, 35 godina od usvajanja Deklaracije o ekološkoj državi. Ni jedna od najava proslave nije povezana sa ekološkom filosofijom. Čak potpuno suprotno. Muzički i hepeninzi svega i svačega, mada tu i možemo primjeniti onu maksimu „otpad nije smeće nego resurs“, nemaju utkanu onu čuvenu za Crnu Goru važnu etiketu „divlja ljepota“.

Crna Gora danas se nalazi između svoje utopijske vizije i distopijske realnosti. Budućnost će zavisi od toga da li će društvo prepoznati važnost očuvanja prirode, ne samo kao ideala, već kao obaveze.

Samo kroz odgovorno djelovanje moguće je obnoviti ideju ekološke države i pretvoriti je iz nedostižnog sna u ostvarivu stvarnost. A to je na nama, nikako na drugima.

Krivi smo za ono što je bilo a možemo biti „krivi“ i za bolje sutra.

Da završim sa Njegošem: „*Vrijeme je majstorsko rešeto*, rasčistiće ono ove stvari'.

(Autorski tekst napisan povodom 20 godina nezavisnosti Crne Gore, objavljen u Nezavisnom dnevniku „Vijesti“ i na portalu Vijesti.me)

NAJAVA

Organizatori konferencije:



Komunalno i vodovod
Žabljak



MOGUĆNOSTI I
IZAZOVI ODRŽIVOG
UPRAVLJANJA OTPADOM

Partneri :



Ministarstvo ekologije,
održivog razvoja i razvoja
sjevera



EKO FOND
FOND ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE OKOLIŠA



PRIVREDNA
KOMORA
CRNE GORE



Sponzori:



Regionalna konferencija

Hotel Aleksandar, Žabljak

03–05. jun

AKTUELNOSTI**Partnerski sastanak projekta ReInd - BBG u Nikšiću**

Dvodnevni sastanak partnera projekta ReInd-BBG održan je u Nikšiću 27. i 28. maja 2026. godine, posvećen razmjeni iskustava, analizi postignutih rezultata i planiranju budućih aktivnosti vezanih za revitalizaciju braunfield lokacija širom Dunavskog regiona.



Tokom sastanka partneri su razmotrili napredak postignut na pilot lokacijama, razmijenili primjere dobre prakse i razgovarali o preporukama za unapređenje javnih politika u oblasti regeneracije braunfield lokacija. Posebna pažnja je posvećena razvoju novih ideja i budućih zajedničkih projekata koji doprinose održivom razvoju i regeneraciji zapuštenih područja.

Sastanak je protekao u konstruktivnoj atmosferi, uz aktivno učešće svih partnera na projektu i vrijednu razmjenu znanja i iskustava.

Partneri na projektu Reind - BBG u Crnoj Gori su Opština Nikšić i Elektroprivreda Crne Gore a Ekološki pokret „Ozon“ je pridruženi partner.

Izvor: <https://interreg-danube.eu/projects/reind-bbg/news/reind-bbg-project-partners-meeting-held-in-niksic>

AKTUELNOSTI

Urediti boravak kampera u Crnoj Gori

Ekološki pokret „Ozon“ nakon sprovedenog terenskog obilaska u prethodnih 10 dana uočio je sve izraženiji boravak kampera i kamp vozila na neformalnim lokacijama u Crnoj Gori, posebno na proširenjima uz rijeke, jezera i u zaštićenim prirodnim područjima, često bez prijave i van registrovanih kamp prostora. Ovakva praksa izaziva više problema koji zahtijevaju sistemsko uređenje.

Prije svega, nelegalno ili neregulisano kampovanje vrši pritisak na komunalnu infrastrukturu lokalnih zajednica, uključujući odlaganje otpada, korišćenje vode, kanalizacije i drugih javnih resursa bez odgovarajuće naknade ili kontrole.

Dodatno, boravak kampera u osjetljivim i zaštićenim područjima može izazvati negativne ekološke posljedice – narušavanje prirodnih staništa, povećanje otpada, rizik od zagađenja voda i degradaciju prostora koji imaju poseban režim zaštite.

Takođe, ovakav vid neformalnog boravka stvara nelojalnu konkurenciju registrovanim seoskim domaćinstvima, eko-kampovima i drugim legalnim pružaocima turističkih i smještajnih usluga, koji posluju u skladu sa propisima, plaćaju dažbine i ulažu u infrastrukturu i standarde zaštite životne sredine.

Smatramo da je potrebno u susret ljetnoj sezoni sprovesti sledeće mjere:

- jasnije definisanje dozvoljenih i zabranjenih zona za boravak kampera;
- obaveznu prijavu i evidenciju boravka van registrovanih kampova;
- pojačan inspekcijski nadzor u zaštićenim područjima i uz vodotokove;
- razvoj kontrolisanih kamp zona i infrastrukture za kamper turizam;
- zaštitu interesa registrovanih domaćinstava, eko-kampova i legalnih turističkih subjekata;
- mjere za očuvanje prirodnih resursa i sprečavanje nelegalnog odlaganja otpada i otpadnih voda.

Cilj ovih mjera je uspostavljanje ravnoteže između razvoja kamping turizma, zaštite životne sredine, očuvanja komunalnih resursa i fer uslova poslovanja za registrovane pružaoce usluga, što bi trebalo da je prihvatljivo nadležnim institucijama, koje su i same morale uočiti ovaj problem.

Predlažemo da umjesto boravka na ekskluzivnim destinacijama i sajmovima predmet interesovanja nadležnih više budu lokalne teme, terenski rad i razgovor sa građanima, kako bi se stvorili preduslovi za održivi razvoj i suštinsku podršku onima koji žive od svog rada

Samo tako možemo biti primamljiva destinacija za one koji Crnu Goru treba da dožive kao uređen, siguran sistem gdje će poželjeti da se vrate i preporuče naše prirodne ljepote drugima.

Ekološki pokret „Ozon“

Medijske aktivnosti Ekološkog pokreta „Ozon”

Televizija Nikšić, Naše jutro

Tema: Regionalna konferencija Izazovi i mogućnosti

Gosti: Sanja Antović, direktorica “Komunalno i vodovod“ Žabljak i Aleksandar Perović, Ekološki pokret Ozon



Link: <https://youtu.be/1cfEbFGBojM?si=JY-Vi2Bm6wQ4paAi>

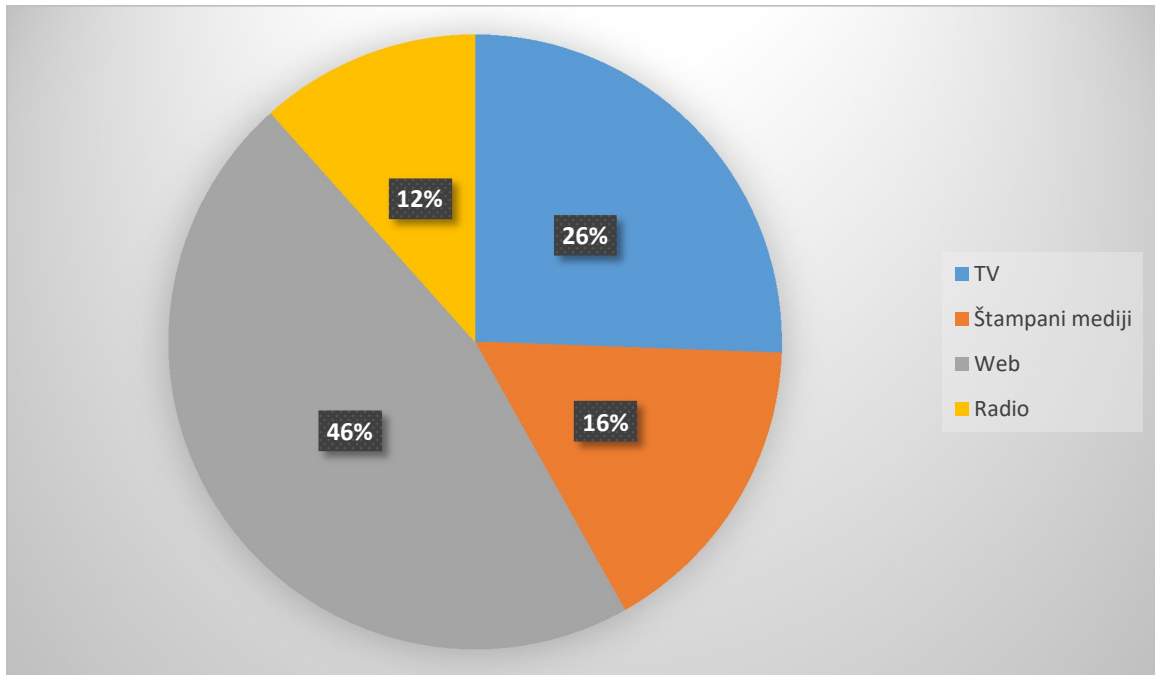
Adria TV, Dobar dan

Ekološki pokret „Ozon“: Aleksandar Perović o otpadu, ekologiji i zaštiti prirode u Crnoj Gori



Link za emisiju: <https://youtu.be/Yz105H5swfw?si=syLV8bf2pyRwempz>

Pregled pojavljivanja po vrsti medija u toku maja- ukupno 43




OZON
 Neprofitna
 nevladina organizacija
 koja se bavi
 zaštitom životne
 sredine u Crnoj Gori

Serdara Jola Piletića 1
 81400 Nikšić
 040/ 206 564
 067/ 608 083
 office@ozon.org.me
 www.ozon.org.me

